

(بمضمون ذیل قرائت شد)
 (دایره پرسنل و ملزومات)
 ماده ۶۶ - وظایف دایره پرسنل و ملزومات وزارت مالیه مطابق نظامنامه مخصوص وزارتخانه معین میشود

رئیس - در اینجا مخالفی هست
 (اظهاری نشد و ماده ۶۷ بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده ۶۷ - وظایفی که در این قانون برای مستخدمین مالیه مقرر است شامل تمام مستخدمین داخلی و خارجی خواهد بود این نکته در ضمن کترات مستخدمین خارجی قید شود و الا آن کترات از درجه اعتبار ساقط است

رئیس - در اینجا هم مخالفی نیست ماده ۶۸ قرائت میشود
 (بمضمون ذیل خوانده شد)

ماده ۶۸ - این قانون پس از تصویب مجلس شورای ملی و رسیدن بصلحه همایونی بموقع اجرا گذارده میشود

رئیس - در اینجا هم مخالفی نیست - شوراول قانون تشکیلات ختم شد قانونی که راجع به تشکیلات ولایات بود در کمیسیون حاضر شده است یاخیر

سردار معظم - خیر هنوز حاضر نشده شاید تا پنجشنبه حاضر شود و بمجلس تقدیم کنیم
 رئیس - قانون پستی بطور

مبصر الملک - قریب باتمام است برای روز پنجشنبه بمجلس خواهد آمد

رئیس - چون کار دیگری نداریم اگر مخالفی نباشد جلسه را ختم میکنیم و جلسه آتیه میماند برای روز پنجشنبه سه ساعت بفرود مانده

ناصر الاسلام - پیشنهادی که بنده کرده بودم در قابل توجه بودنش رأی نگرفتید

رئیس - همچو پیشنهادی اینجا نیاورده اند ممکن است بکمیسیون ارجاع کنید در شور دوم مذاکره شود در اینکه جلسه آتیه روز پنجشنبه باشد مخالفی هست (گفته شد خیر) (مجلس یکساعت قبل از غروب ختم شد)

جلسه ۳۳

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه بیست و یکم شهر جمادی الثانیه ۱۳۲۳

مجلس تقریباً دوساعت ونیم قبل از غروب در تحت ریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل و صورت مجلس روز یکشنبه ۱۷ قرائت شد

غائبین بدون اجلزه - آقایان طباطبائی - مرآت السلطان

غائبین با اجازه - آقای حاج میرزا اسدالله خان رئیس - در صورت مجلس مخالفی هست یا نیست

(اظهاری نشد) مخالفی نیست - صورت مجلس تصویب شد در جلسه گذشته برای امروز دستوری معین نکرده بودیم بعلم اینکه قانون تشکیلات مالیه آنچه راجع به مرکز بود شور اولش تمام شده بود آنچه راجع به ولایات بود هنوز شور آن در کمیسیون تمام نشده بود و یکی دو فقره قانون مهم هم که کابینه سابق پیشنهاد کرده بود مدتی است بکمیسیون فرستاده ایم از جمله قانون راجع بدخانیات است که هنوز رایورتش

بمجلس داده نشده است لذا قانون پستی که از کمیسیون گذشته بود دیروز طبع و توزیع شده است اگر آقایان ایرادی نداشته باشند جزء دستور امروز بشود

سردار معظم - جهة حاضر نشدن قانون تشکیلات مالیه ولایات این بود که کمیسیون در نظر داشت که هیئت دولت در آن خصوص تجدید نظری بکنند و تصمیم خودش را بمجلس پیشنهاد نماید

و اما علت اینکه موافق نشد لایحه بدخانیات یا مستقلات را بمجلس تقدیم کند هیئت که متأسفانه یکی دو جلسه است تمام اعضاء کمیسیون قوانین مالیه حاضر نمیشوند و باین واسطه میخواهستم در جلسه رسمی از آقایان تمنا کنم که تمامشان در مواقع مقرر حاضر شده و طوری کنند که آن لوائح زودتر از کمیسیون بگذرد و یک نفر هم کمیسیون قوانین مالیه کسر دارد خوب است مقرر فرمایند آن یک نفر را انتخاب کنند

رئیس - بسیار خوب اعلام میشود و امروز انتخاب خواهد شد ولی از فراری که بنده شنیده ام گفته شده بود که تا قانون تشکیلات مالیه از کمیسیون نگذرد در سایر قوانین که فرستاده اند شور نمیکنند اما بنده به آقایان اعضاء کمیسیون عرض میکنم که حق تقدم و تاخر قانون راجع بخود مجلس است کمیسیون باید از تمام قوانین که بانها رجوع شده است نظریات خود را نموده و رایورت بدهد آن وقت مجلس هر يك را بخواند جزء دستور فرارمی دهد حالا در اینکه امروز در قانون پستی شور شود ایرادی هست یا نیست گفته شد خیر پس مذاکرات در کلیات قانون است

حاج شیخ اسدالله - قوانینی که در هر مملکت وضع میشود باید تمام مناسبات آن مملکت را با آن قانون بسنجند و آنوقت آن قانون را از برای آن مملکت وضع کنند این قانون پستی دیشب به بنده رسید و يك نظر اجمالی در آن کردم اگر چه نتوانستم کاملاً در این قانون وقت نظر بکنم ولی آنچه را که بطور اجمال بنظر رسید چند مطلب است که در نظر گرفته عرض میکنم این قانون گویا يك ترجمه است از قوانین خارجه و درست مناسباتش را با مقتضیات مملکتی نسنجیده اند مثلاً در این قانون حمل و نقل مسافری و بنه آنها را اداره پست انحصار میدهد بعد در آخر آن می نویسد این انحصار در صورتی است که اداره پست خانه در طرق و شوارع لوازم حمل و نقل مسافری را بطور سهولت کاملاً فراهم کرده باشد بدون اینکه این انحصار را که در این قانون مینویسد در ضمن آن يك حقوقی هم از برای این مسافری و حمل و نقل معین بکنند فقط مینویسد حمل و نقل مسافری و بنه آنها منحصر است بداره پستخانه اولاً آقایان خوب میدانند که اداره پستخانه تا بحال موفق نشده است که يك خطی را ولو از اینجا تا قزوین یا قم هم باشد خودش مستقیماً مال ببندد و حمل و نقل مسافری را خودش اداره بکند بلکه يك کمیانی را میبیند و با او کترات میبندد که امانات و آن اشیائی که از پستخانه حمل و نقل میشود بر حسب کتراتی که با او بسته است آن کمیانی آنها را حمل و نقل می نماید و با وجود اینکه خود پستخانه تا کنون يك

همچو تأسیسی در هیچ خطی از خطوط ایران نکرده و برای حمل و نقل اشیاء پستخانه محتاج است که با کمیانی دیگری کترات ببندد و معذالك يك همچو قانونی بمجلس نباید و میخواهند انحصار حمل و نقل مسافری را بآن اداره بدهند بدون اینکه از برای آن در قانون میزانی معین کرده و حق منظور شده باشد که این حمل و نقل از روی چه زمینیه از روی چه مآخذی باشد و فرسخی چند از مسافری و یا از هر منی چند بگیرد این یک چیزی غریبی است که شاید بعدها اسباب زحمت مردم بشود بنده عرض میکنم قانونی که نوشته میشود باید طوری نوشته شود که اسباب آسایش و رفاهیت عامه باشد بطوری که وقتی از مجلس گذشت تمام افراد مردم وظایف خودشانرا بدانند و تکلیفشان معین باشد که اگر کسی بخواند از این جا بقم حرکت و مسافرت نماید خود را با درشکه یا کالسکه یا گاری یادلیجان بداند که باید برود در اداره پستخانه و اداره پست خانه هم لوازم مسافرت حمل و نقل او را کاملاً مهیسا کرده و میزان قیمت کرایه هم در دستش هست و میدانند از روی چه میزان کرایه بدهد اگر بنا باشد این قانون بطور اجمال از مجلس بگذرد و امتیاز حمل و نقل مسافری را بمجلس به اداره پستخانه بدهد بدون اینکه در این قانون معین کند که اجرت حمل چقدر و از روی چه مآخذ است مثلاً با درشکه از قرار فرسخی چقدر و با دلیجان یا گاری چقدر و کرایه محمولات از روی چه مآخذی باشد آنوقت ممکن است يك اختلافی ما بین اداره پستخانه و سایر مردم تولید شود مثلاً مسافری می بینند اگر بخوانند يك درشکه از اینجا تا قزوین از غیر اداره پستخانه کرایه کنند ممکن است به چهل یا پنجاه تومان کرایه کنند و از اینجا بقزوین مسافرت کنند در صورتیکه انحصارش با اداره پستخانه باشد ممکن است بگوید من صد تومان یا صد و پنجاه تومان میگیرم و یکمقدار بی مآخذ و بی اندازه بگیرد آنوقت تکلیف این مسافری و عامه مردم چیست و ناچار آن بیچاره را مجبور هستند که هر چه اداره پستخانه بآنها تحمیل کند اطاعت نمایند و این خلاف رویه ایست که باید بمجلس شورای ملی اتخاذ کند و مجلس باید طوری قانون وضع کند که اسباب آسایش عامه را فراهم نماید اما راجع براسلات و مکتوبات هم يك چیزهایی در این قانون نوشته شده است که تصور میکنم مردم بواسطه آنها خیلی دچار زحمت خواهند شد زیرا وقتی که ارسال یا کت و مکتوبات بداره پستخانه منحصر شد اگر يك کسی بخواند از اینجا يك کاغذ معمولی بيك نفری در قم و یا يك تجارتخانه بنویسد چه راجع بکارهای شخصی باشد یا کارهای نوعی نمیتواند در این قانون برای مخالفت کننده بعضی جریمه ها هم معین شده این هم در واقع بنظر بنده خیلی قریب میآید و ابتداء مناسبت با وضع و مقتضیات مملکت ما ندارد حالا دیگر داخل در آن مواد نمیشویم و وقتی که داخل در مواد شدیم نظریات خودم را عرض میکنم و حالا همین قدر عرض میکنم که بنده این قانون را از این نقطه نظر که از برای مسافری و بنه آن ها يك میزانی معین نکرده ناقص میدانم خوب است که در اینجا يك زمینیه معین نمایند و در قانون مطرح شود

که از قرار فرضی چند و هر متر چقدر گرایه باید داده شود تا مردم تکلیف خود را با اداره پست بدانند و اسباب زحمت آنها فراهم نشود

مبصر الملک مخبر کمیسیون - اولاً اینکه آقای حاج شیخ اسدالله ایراد کردند که این قانون ترجمه از قانون خارجه و بی ربط است بنده عرض میکنم این قانون ترجمه قانون خارجه نیست بلکه این همان قانونی است که دوره دوم تقنینیه مجلس شور اولش شده و از آنوقت تا بحال معمول است و نمیتوان گفت که این قانون ترجمه از قوانین خارجه است شاید بعضی مواد آن از قانون خارجه ترجمه شده باشد ولی عموماً بمقتضای اوضاع مملکتی نوشته شده است

ثانیاً - راجع بانحصار که فرمودند در صورتی که حمل و نقل منحصر به پستخانه باشد باید میزان گرایه کاملاً معلوم باشد بنده عرض میکنم امروزه ما نمیتوانیم از برای حمل و نقل بیک میزانی معین نمایم زیرا بیک وقتی باید از برای گرایه میزانی معین نمود که اداره پست در تمام طرق و شوارع ترتیبی اتخاذ کرده و از ترتیب کار های خودش بیک میزانی بدستش آمده باشد که چه مبلغ از برای گرایه حمل و نقل می تواند معین نماید و تا اداره پست بیک اداره دائر نکند و لوازم حمل و نقلی تهیه ننماید و میزانی در دستش نیاید نمیتواند این کار را بکند و تا آنوقت این قبیل مطالب در نظامنامه ها معین می شود که از هر کس چه میزان حقوق دریافت کند و بعلاوه تمام نقاط مملکت هم بیک شکل نیست که بتوان امروز میزان گرایه را معین کرد که از دلجان چقدر و از کالسکه یا اسب چه مبلغ باید گرفت در هر نقطه از مملکت گرایه تفاوت دارد میزان علیق تفاوت دارد خرابی و آبادی راهها تفاوت دارد و نمیتوان از روی بیک میزان گرایه را معین نمود و اداره پست در هر خطی که اسب و دستگاہ حرکت میکنند میزان بدستش میاید و بهمان ترتیب و از روی آن میزان گرایه حمل و نقل را معین میکنند و اما درخصوص اینکه فرمودند اگر کسی غیر از پستخانه بخواهد در شبکه پست یا پنجاه تومان گرایه کند در صورتی که اداره پست دو برابر گرایه خواهد گرفت اداره پست مانع خواهد شد عرض میکنم اینطور نیست و این انحصار که اداره پست می خواهد فقط راجع به اشخاص است که بتوسط پست یعنی بطور چاپاری میخواهند حرکت کنند و از برای عموم نیست بلکه همه مردم مجاز و مختار هستند که بهر وسیله بخواهند حرکت نمایند و اداره پست فقط از اشخاص مانع خواهد شد که بخواهند بترتیب پستی در تمام طرق و شوارع مال به بندند و بترتیب چاپاری مسافران را حرکت بدهند این ترتیب را اداره پست انحصار بخودش میدهد و اگر کسی بخواهد برخلاف آن رفتار کند مانع خواهد شد و البته اداره پست از برای پیشرفت کار خودش و آسایش مردم هیچوقت قانونی وضع نمیکند که مردم مجبور شوند بایست مسافرت نمایند و سکنه با اداره پست وارد شود بلکه برعکس همه قسم اسباب تسهیل امور را فراهم خواهد کرد و اینکه تا امروز اداره پست نتوانسته است این کار را بکند بواسطه این بود که دخل پستی و بودجه مملکتی اجازه نداده امروز که این قانون نوشته می شود و

این انحصار را با اداره پست میدهند موافق قوانین مملکتی و مطابق نظامنامه بتصویب دولت میرسد ترتیب حمل و نقل را معین خواهد کرد.

حاج شیخ اسدالله - اینکه آقای مخبر در جواب بنده فرمودند که این قانون شور اولش در مجلس دوم شده است بنابراین ترجمه قوانین خارجه نیست اولاً بنده عرض نکردم که حکماً ترجمه است عرض کردم گویا ترجمه باشد علاوه بر اینکه برای اثبات اینکه ترجمه نیست دلیل آوردند باینکه این قانون در مجلس دوم شور اولش شده این چیز غریبی است و اما راجع باینکه فرمودند قیمت هلیق نسبت بمجله فرق میکند و باین واسطه نمیتوان میزان گرایه را معین کرد بنده تصدیق دارم که علیق و اجناس مختلف است ولی عرض میکنم قانون گزار وقتیکه میخواهد قانونی را وضع بکند تمام مجله را نسبت بهم دیگر میسنجد و بیک حد عادلانه از برای آن تصور میکند و آنوقت بیک میزانی برای قیمت آن معین مینماید ممکن است اداره پست در مسافرت از بیک نقطه بنقطه دیگر ضرر بکند و از محلی دیگر نفع زیادی بکند که جبران آن خسارت را بنماید بنده عرض میکنم در موقع وضع قوانین معین هیچوقت نباید نظر داشته باشد که در فلان محل قیمت جنس بیک قدری ترقی دارد پس نمیتوان میزان معین کرد بلکه باید ضرر و نفع روی هم ریخته و بیک حد اعتدالی برای آن معین نمود که ثابت باشد و همه روز اختیار گرایه بدست اداره پست نباشد که هر چه میل و اراده او است از برای مسافران معین کند و لازم است که بیک قیمت قطعی داشته باشد نه اختیاری که اداره پست برای هر محلی بیک میزانی قیمت معین کند و هر سال قیمتش را تغییر بدهد باید بطور کلی قیمت مقطوع باشد تا مردم تکلیف خودشانرا بدانند این دو فقره نظریاتی که بنده در کلیات دارم و در ضمن مواد نیز نظریات خود را عرض خواهم کرد

محمد هاشم میرزا - بمقیده بنده بیک قسمت از این مذاکره راجع بجزئیات است و این مطالب که گفته میشود راجع باین است که به بینیم آیا این قانون قابل اجراء هست و موقع اجراء آن رسیده یا خیر وقتی که نگاه کنیم می بینیم ۵۰ ماده از این قانون بموجب نظامنامه های پستی امروز معمول و مجری است فرضاً بعضی از موادش مجری نیست و اعتراضی دارند خوب است در هر ماده که اشکال دارند در مورد خودش بفرمایند زیرا حالاً مذاکرات راجع بکلیات است و هنوز در مواد مذاکره نشده بلی اگر فرض کنیم که آنها ماده بماده از مجلس گذشت آنوقت حق دارند این اعتراضات را بکنند ولی هنوز که از مجلس نگذشته و ممکن است که اشکالاتی که دارند در موقعی که مواد مذاکره می شود بفرمایند اما این که میفرمایند این قانون ترجمه است بنده عرض میکنم وقتی که بنا شد موافق احتیاجات مناسب با وضع مملکتی باشد چه ضرر دارد که ترجمه باشد زیرا اگر ترجمه باشد موافق احتیاجات و مقتضیات مملکتی باشد بهتر آن است از این که ترجمه نباشد و موافق با مقتضیات نباشد

رئیس - عرض میکنم ایراداتی که کرده اند راجع بکلیات بوده راست است که راجع به بعضی

مواد هم مذاکره شد ولی اگر در بعضی مواد اساسی ایرادی داشته باشند میتواند اظهار کنند زیرا ممکن است بیک قانون محل احتیاج باشد و در بعضی مواد اساسی آن ایراد داشته و غلط بدانند در اینصورت بتمام آن لایحه یا قانون ایراد خواهند داشت پس این ایرادات راجع بکلیات است آقای ناصر الاسلام و نظام السلطان موافقت (گفتند بلی)

حاج شیخ اسدالله - بنده هم عجالتاً در کلیات دیگر عرض نمیکند و نظریات خود را در عرض خواهم کرد.

رئیس - رأی میکنیم که داخل مواد بشویم یا نه آقایانی که تصویب میکنند داخل در مواد بشویم قیام نمایند (صد کثیری قیام نمودند)

وزیر پست و تلگراف - آقای محاسب - الممالک را پست معاونت پست و تلگراف و فوائد عامه بمجلس مقدس شورای ملی معرفی مینمایم

رئیس - امیدوارم برای دفاع از قانون هم حاضر باشند.

(فصل اول از رایورت کمیسیون پست و تلگراف راجع بقانون پستی بمضمون ذیل قرائت شد)

فصل اول - اداره پست مکلف است که اولاً مسافران و بنه آنها را با پستهای مقرر و پستهای فوق العاده حمل نماید

ثانیاً - اشیاء مفصله ذیل را در تمام مملکت قبول و حمل و توزیع نمایند.

پاکت معمولی - پاکت و سایر اشیاء سفارشی و پاکتی که حاوی وجوه بیمه شده هستند.

امانات پستی سریع السیر - امانات پستی بطی السیر

کارتهای پستی - جرائد و مطبوعات - مستوره های مال التجاره - اوراق کار - مراسلات راجعه با ادارات دولتی که مجاناً حمل و نقل میشود

ثالثاً پرواتی (مانند پست) بدهد که در دفاتر پستی داخله مملکت تأدیبه شود.

رئیس - در فقره اول ماده اول مخالفی هست

محمد هاشم میرزا - بنده متیده ام این است که چون پاکت جمع غلطی است پاکت ها نوشته شود.

رئیس - راجع باینجا نبود مذاکره در فقره اول است.

حاج شیخ اسدالله - در این فقره مینویسد اداره پست مکلف است که اولاً مسافران و بنه آنها را با پستهای مقرر و فوق العاده حمل نماید بنده عرض میکنم قانون که وضع میشود برای اینست که اجراء شود و برای اسم نیست که مجلس شورای ملی قانون وضع کرده است الان خود اداره پستخانه تصدیق دارد که در هیچ خطی مسافران و هابراین را با بنه آنها نمیتواند کاملاً حمل و نقل نماید و بیکه چه اداره هنوز تأسیس نشده و لوازم آنها مهیا نیست باین حال در اینجا مینویسد اداره پست مکلف است یعنی باید حمل بکند چه وقت باید حمل بکند بعد از اینکه این قانون از مجلس شورای ملی میگذرد البته باید قابل اجراء باشد تا بتوان اداره پست را مکلف نمود و حال اینکه قابل اجرائیست و شاید چند سال دیگر هم نتواند این قانون را بموقع اجراء بگذارد بنده نمایانم این چه تکلیفی است میکنند در حالتی

که خودشان تصدیق دارند که نمیتوانند.

معاون وزارت پست و تلگراف - جون

کمان میکند که بعد از این در مواد این قانون به مشکلاتی برخوردیم لذا يك توضیحی عرض میکنم که بعد ما از مشکلات محفوظ بمانیم این قانون قسمت - هائی دارد در يك قسمت اداره پست را مکتف میکند و در قسمت دیگرش مخیر میکند اگر باین قانون رجوع فرمایند بنویسد اداره پست در موقعی که بخواهد ترتیب حمل و نقل را در يك خطی مرتب کند قبلاً نظامنامه راجع بکرایه حمل و نقل و ترتیب آن نگاشته منتشر میکند و بعد از وضع این قانون اداره پست مکتف خواهد بود ولی در راهها بلکه اداره پست نتوانسته است لوازم حمل و نقل را مرتباً تهیه نماید البته بطوریکه امروزه معمول است رفتار میشود و این قانون از برای این وضع میشود که اداره پست بتواند مرتباً اسباب حمل و نقل را فراهم نماید و پستها را با راههای صحیح بقمصد برساند .

رئیس - در نمره اول فقره ششانی ایرادی نیست .

محمد هاشم میرزا - عرض کردم يك اصلاح عبارتی لازم است چون پاکت جمع غلطی است باید پاکت ها نوشته شود .

رئیس - اصلاح عبارتی در کمیسیون میشود فعلاً باید در اصل مطلب مذاکره کرد در جزء سوم و چهارم و پنجم و ششم و هفتم و هشتم و نهم فقره دوم مخالفی نیست (مخالفی نشد فقره سوم مجدداً قرائت شد)

رئیس - در این فقره مخالفی هست **ناصر الاسلام -** چون بنده ملتفت نشوم خوب است توضیح بدهند که مقصود از بروت چه چیز است وجه خواهد بود

مخبر - این تقریباً بانگی است که در اداره پست دائر میشود مثلاً يك صرافخانه است که هر کس هر چه احتیاج داشته باشد میروند از اداره پست برات میگیرند و البته ترتیبی خواهد داد که نسبت به راهها و بانکها اسباب سهولت کار مردم بیشتر فراهم شود و صرفه مردم هم در آن باشد و این بروت در پستخانه تأدیبه خواهد شد

رئیس - فصل دوم خوانده میشود (بمضمون ذیل قرائت شد)

فصل دوم - اداره پست امتیاز ذیل را بطریق انحصار دار است

اولاً - حمل و نقل منظم و مقرر مسافری و بنه مسافری و حمل و نقل آنها توسط دستگاههای پستی فوق الاماده در شوارع مملکت بوسیله دستگاهها یا کاربهای که بقره حیوان حرکت میکنند و منزل بمنزل مالهائشان عوض میشود

رئیس - در اینجا ایرادی هست یا نیست **محمد هاشم میرزا -** فقط منحصر بدستگاه است یا اسبهای چاباری هم هست که خیلی از جاها معمول است در اینجا منحصر بکالسکه و درشکه کرده است میخواهم به بینم منحصر بهمین دستگاهها است که باید منزل بمنزل مال عوض کند یا بوسیله دیگر هم حمل و نقل خواهد کرد

مخبر - البته آقا میدانند که امروز فقط در

طرفیکه حمل مسافری میشود بقره دستگاه ها و کاری است و اسبهای چاباری امروز معمول نیست که مسافری را حرکت بدهد و در کمتر جایی هست که مسافری را با اسب حرکت دهند و همه بتوسط دستگاه است باین جهت دستگاههای پستی نوشته شده است .

حاج شیخ اسدالله - این امتیاز و انحصاری را که در این ماده بآدره پست میدهند در اینجا ظاهر عبارت اینست که حمل و نقل مسافری را بطریق پستی باین قسم که منزل بمنزل مال عوض کنند انحصار میدهند و بعد در ماده دیگر میگوید مواردیکه از این قانون و از این امتیاز خارج است اشخاص هستند که با درشکه و کالسکه و لوازم شخصی خودشان یا بواسطه مالهائی مکاری حرکت میکنند دیگر بدون استثناء هر قبیل مسافرت را بآدره پست منحصر میکنند و این ماده بحسب ظاهر با آن ماده مخالفت دارد زیرا که اگر هر آینه امتیاز اداره پست باین قسم باشد که منزل بمنزل مال عوض بکند و باین ترتیب کسی حق مسافرت نداشته باشد مگر بتوسط اداره پستخانه باید آن ماده بعد از اصلاح کند بجهت اینکه اگر بکنفر بخواهد يك درشکه کرایه کند و منزل بمنزل برود مطابق این ماده نمیتواند یا آن ماده باید اصلاح شود یا این ماده اگر چه بنده بکلی با انحصار و امتیاز دادن بآدره پستخانه مخالفم

معاون وزارت پست و تلگراف - کمان می کنم اگر درست ملاحظه فرمایند این دو ماده با هم مخالفت ندارند و هر ماده لازم است که در اینجا باشد توضیحاً عرض میکنم که مقصود از این ماده که در اینجا نوشته شده (حمل و نقل منظم و مرتب و عوض کردن مال منزل بمنزل) برای توضیح است که هیچ کس حق ندارد بیل خود دستگاه چاباری در طرق و شوارع راه بیندازد البته تمام تصدیق خواهند فرمود که اگر این حق بدیگری داده شود خسارات زیاد وارد میشود پس مقصود از این ماده اینست که کسی نتواند بطور چاباری دستگاهی راه بیندازد و کرایه بدهد و الا فرض میکنم يك شخص دارای يك دستگاهی است که میخواهد فوراً از اینجا بقم حرکت کند می تواند چهار اسب ببندد و نوکر خودش را جلو بفرستد بعلی آباد و در آنجا مالهائش را عوض کند اگر چه این شخص بطور پستی رفته است ولی این شخص کسی نیست که منزل بمنزل مال بگذارد و بطور پستی اسباب مردم و پست را حرکت بدهد البته اینطور مسافرت با وسائل شخصی آزاد است مقصود از این ماده اینست و مقصود آن ماده آن و هر دو بقمصد بنده در این قانون لازم است

ناصر الاسلام - این ماده میگوید حمل و نقل مسافری بتوسط دستگاه پستی فوق الاماده بدو شرح میدهند دستگاههایی را که برای حرکت مسافری و اسباب آنها فراهم میکنند همین طور که یکی از آقایان اظهار کردند این عبارت بکلی غلط است برای این که در قسمتهای عمده مملکت ما هیچ طریق حرکت کاری یا کالسکه ممکن نیست باید آنرا در نظر بگیریم و انحصار بدهیم و از این ماده همچو مفهوم مو شود کسانی که با اسب چاباری حرکت میکنند ممنوع العمل هستند و اگر يك پستی با مال حرکت

منزل بمنزل مال نگذاشته باشد بتواند حرکت نماید **رئیس -** گویا مذاکرات کافی باشد فقره دوم قرائت میشود

(بمضمون ذیل قرائت شد)
ثانیاً - حمل و نقل منظم و مقرر مسافری و بنه مسافری بوسایل مکانیکی در طرق بری و بحری مملکت که این وسایل وجود نداشته باشد و اداره پست آنها را تأسیس نماید

تبصره - انحصار حمل و نقل مسافری و اشیاء آنها موقوف بر این خواهد بود که اداره پست تمام لوازم حمل و نقل را بقدر احتیاج و راحت مسافری کاملاً تهیه نموده باشد

رئیس - در فقره ثانیه بنا تبصره ایرادی هست یا نیست

حاج شیخ اسدالله - مکانیکی را بنده نمی فهمم خوبست معین کنند و همان معنی را که مفرمایند بنویسند

مخبر - مکانیکی یعنی از قبیل انومبیل جرانفال از این قبیل چیزها است

حاج شیخ اسدالله - بهر جهت فارسی بنویسند بنده نمی فهمم

مخبر - خیلی خوب در کمیسیون بگم معنی فارسی از برای این لفظ فکر میکنیم و مینویسیم

رئیس - در شور ثانی اصلاح میشود (فقره ثالثاً بمضمون ذیل قرائت شد)

ثالثاً - حمل و نقل مراسلات اعم از اینکه سر باز باشد یا سر بسته

رئیس - در اینجا مخالفی هست یا نیست **حاج شیخ اسدالله -** حمل و نقل مراسلات کلیه مراسلات اجباری است و مجبور هستند بتوسط پستخانه بفرستند یا اینکه بنده که آدمی از این جا بقم میروم حق دارم بتوسط او يك کافندی به بکنفر دوست خود بنویسم و بفرستم و آیا این حق را دارم یا نه

مخبر - عرض میکنم اگر این حق ب مردم داده شود بکلی اداره پست باید تعطیل کند زیرا عموم مسافری که حرکت میکنند هر کدام پنجاه یا صد عدد کافند در جیب خودشان میگذارند و حرکت میکنند آنوقت اداره پست باید درش را به بندد و مسلم است این مطالب ممنوع خواهد بود

حاج شیخ اسدالله - بنده منتظر همین فرمایش آقای مخبر بودم بنا بر این میخواهند بکلی تمام اختیارات مردم را سلب نمایند مفرمایند اگر چنانچه این کار را نکنند آنوقت اداره پستخانه کار نمیکند در هیچ کجای از مملکت معمول نیست که بروند اشخاص را در بین راه تفتیش کنند به بینند آیا کافند همراهش هست یا نیست آنوقت آدم بنده که از اینجا مسافرت بقم کرده باید او را تفتیش کنند و در تحت محاکمه و استنطاق بیاورند

ملاحظه فرمایند این مسئله چقدر اسباب زحمت برای مردم خواهد شد عرض کردم قانونی که وضع میشود باید متناسب با احوال و اوضاع مملکت سنجید این قسم فشار آوردن و این نوع سختی کردن بر مردم صلاح نیست مردم باید در ارسال و مراسلات شخص خود آزاد باشند بنده باید آزاد باشم که کافند خود را بدهم او هم ببرد مجبور نباشم که مخصوصاً به پستخانه بدهم که اگر غیر از آن باشد مجازات بشود این را بنده هیچ صحیح

نمیدانم و تصور میکنم سلب اختیار و آزادی مردم شده است

معاون - اینجا باز کمان میکنم يك مطلبی اشتباه شده است زیرا مطلب این طور نیست که آقای حاج شیخ اسدالله مفرمایند اگر آنطور باشد حق با ایشان است ولی در فصل اول که حمل مراسلات بآدره پست انحصار داده میشود مقصود مراسلات پستی است یعنی بترتیبی که اداره پست برای حمل و نقل کافندهای پستی اتخاذ نموده مراسلات را حمل و نقل خواهد نمود و البته آقای حاج شیخ اسدالله هم تصدیق مفرمایند که این مسئله الان هم معمول است و اداره پست نمیخواهد حمل و نقل کلیه پاکت را در هر نقطه انحصار بخودش بدهد و همانطور که فرمودند اگر مثلاً بخواهند یا کتی به آدم خودشان بدهند ۲ روز یا سه روز بقم میروم کسی ممانعت نمیکند اینجا مقصود حمل و نقل پاکت است بطور پستی البته حمل و نقل پاکت باید انحصارش بآدره پست باشد چنانچه الان هم هست کمان می کنم باین توضیح رفع اشتباه آقای حاج شیخ اسدالله بشود .

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله رفع اشتباه شد **حاج شیخ اسدالله -** خیر بدبختانه مخالفت منحصر بشخص بنده شد ولی چاره ندارم باید نظریات خودم را در اینجا عرض کنم که بعد از این که این قانون وضع شد و از مجلس شورای ملی گذشت معلوم شود که بکنفر این عقیده را داشت مفرمایند بطور پستی بطور پستی یعنی چه يك نشانه دارد يك علامتی بر آن نصب میشود خصوصیتی که ندارد بنده يك چیزی مطلبی که نشانه این مطلب باشد تصور نمیکند مثلاً بنده آدمی را از اینجا با کمال عجله روانه قم میکنم برای يك مطلب فوری فوتی از اینجا حرکت میکند در ظرف يك شبانه روز بقم میرسد زودتر از پست هم میروم آیا این پستی هست یا نیست اگر مطلب فوری فوتی خودم را به اداره پست بدهم شاید به آن زودی نرسد پس در اینصورت اگر تمام مجلس اتفاق کنند که این ماده صحیح است بنده عرض می کنم که قانون بایستی مناسب با مقتضیات مملکت ما باشد و این ماده مناسب با مقتضیات مملکت ما نیست و يك اسباب زحمتی برای مردم تولید خواهد شد و تصور میکنم در این باب شکایت زیادی از اهالی بشود که خود اداره پستخانه از این کار پشیمان شود .

حاج عزالمالک - کمان میکنم که آقای حاج شیخ اسدالله فصل سوم را ملاحظه فرموده اند و الا چنانچه مطالعه کرده بودند باین قسمت این ماده اینطور ضمیمه نمی کردند در فقره سوم تصریح میکنند که مراسلاتی که اشخاص مختلفه بتوسط گماشتگان خود برای یکدیگر مفرستند آزاد است

فقره چهارم میگوید مراسلاتی که اشخاص مختلفه حامل آنها هستند و راجع بامور شخص خود آنهاست از این انحصار خارج است این دو قسمت را اگر ملاحظه فرمایند می بینند که صریحاً اجازه میدهد که عموم مردم بتوسط گماشتگان خود برای دولت خودشان کافند نوشته ارسال نمایند و در این موارد هیچکس تفتیش نخواهد کرد و کمان میکنم از این واضح تر نمیتوان

قانون نوشت گویا آقای حاج شیخ اسدالله هنوز فصل سوم را مطالعه نکرده ایراد مینمایند **حاج شیخ اسدالله -** بدبختانه این فقراتی را که آقای حاج عزالمالک خوانند بنده مکرر خواننده ام مطالب شخصی را بکنار میکنم راجع ب مکاتبات شخصی همینطور است که مفرمایند در مطالب نوعی بچه دلیل شما سلب اختیار از عامه مردم میکنند که نتوانند بواسطه غیر پست يك مراسله بجائی بفرستند بنده در اینجا يك نظری دارم و عرض می کنم صلاح نیست يك همچو قانونی وضع شود و قانون باین سختی از مجلس بگذرد **معلل الدوله -** بنده تصور میکنم حالا که آقای حاج شیخ اسدالله تنها و منحصر بفرم با این ماده مخالف هستند مجلس میتواند تصدیق کند که این ماده صحیح است و بگذرد چه بسا اتفاق می افتد که برای اشخاص واحدی يك اشتباهی رو میدهد که هر قدر هم توضیح بدهند رفع آن اشتباه نمیشود و قبول نخواهد کرد و الا این ماده اگر درست دقت شود هیچ اشکالی ندارد بجهت اینکه ما داریم قانون پستی را میکنیم و برای سهولت و صرفه و اصلاح امور مردم این قانون وضع میشود و برای این که امور مردم در جریان بیفتد و اشخاصی که نوکر های تندرو ندارند بتوانند کافند های آنها را از شهری بشهری ببرند يك اداره منظم مرتبی برای حمل و نقل مراسلات و محمولات مردم تشکیل شده و متداول هم شده است اینکه قابل انکار نیست پس حمل و نقل کافندهای عامه مردم انحصارش با این اداره خواهد بود و اشتباه میکنند که میگویند کافندهائی که در نقل اشخاص باشد تفحص میشود اما کلاه انحصار چرانوشته اند برای اینکه نوشته اند برای اینکه ممکن است که اگر لفظ انحصار نداشته باشد يك شخص در يك بلائی قاصدی راه بیندازد که کافندهای عمر و زید را بگیرد و يك ترتیب پستی برای خودش تهیه کند و همین معامله را که پست میکنند او بکنند همین طریق از مردم حقوق بگیرد البته او را منع میکنند یکی از جهت صرفه دولت و یکی اینکه این کار در تحت نظر دولت باشد و دولت در نظامات آن اداره نظر داشته باشد چون ممکن است بعضی اشخاص پیدا شوند و مراسلات و امانات مردم را قبول کنند بعد اسباب زحمت و خسارت مردم شود پس کمان میکنم آقای حاج شیخ اسدالله اگر درست دقت فرمایند ملاحظه خواهند فرمود که این کار را که به اداره پست انحصار میدهند برای اینست که مشابه بعمل پست دیگران حق نداشته باشند اقدامی بکنند و اسباب زحمت فراهم کنند **رئیس -** گویا مذاکرات کافی است **حاج شیخ اسدالله -** يك عرض دیگری هم دادم **رئیس -** شما پنج شش دهمه نطق فرمودید - **حاج شیخ اسدالله -** در اینجا گویا مخالفی نیست (مخالفی نشد) (و فقره پنجم بمضمون ذیل قرائت شد)
خامساً حمل و نقل جراید و اعلانات و اوراق اخباریه و تعرفه نامه و صورت قبضت اشیا و اوراق از هر قبیل در صورتی که اسم گیرنده در روی آنها نوشته شده باشد .

باید منعقد شود و باین کار رسیدگی کند
حاج ملا شمس الدین تلگرافی از عراق مغایره
نموده اند و از نمایندگی استعفا داده اند قرائت
می شود .

(بمضمون ذیل قرائت شد)

توسط جناب اجل آقای حاج سهم الملک نماینده
محترم عراق مقام منبع مجلس مقدس شورای ملی
شیدالله ارکانه .

بواسطه اصرار اهالی در اقامت و بعضی امورات
شخصی از نمایندگی مجلس مقدس استعفا مینمایم و
از خداوند متعال مسئلت مینمایم که آنچه از قدرت خود
میدانم از خدمت بااساس مقدس و حفظ آسایش
هامه آبی غفلت نکنم - شمس الدین الحسنی
رئیس - آقایان قبل از اینکه تشریف ببرند یکتفر
بجای آقای سردار منصور بعضویت کمیسیون قوانین
مالیه و یکتفر بجای آقای حاج امیر نظام برای
کمیسیون نظام معین خواهند فرمود دو نفر ناظر
هم الان بقرعه معین میشود

(آقایان سلیمان میرزا و حاج شیخ محمدحسین
استرآبادی بحکم قرعه معین شدند)

رئیس - دستور روز شنبه مذاکره در طرح
قانونی راجع بفتح خروج مسکوکات طلا و نقره و
بقیه قانون راجع به پست مخالفی نیست

معتصم السلطنه - بنده عقیده ام اینست که اگر
تصویب بفرمایند قانون تشکیلات وزارت مالیه هم
برای شور دوم بمجلس بیاید چونکه وضع مالیه خیلی
بی ترتیب است و اگر این قانون زودتر از مجلس
بگذرد بهتر خواهد بود

سردار معظم مخبر - کمیسیون قوانین مالیه
برای روز شنبه نخواهد رسید

رئیس - چون میدانستم حاضر نیست از این
جهت جزء دستور عرض نکردم از آقایان خواهش
دارم در موقع افتتاح جلسه سر وقت حاضر شوند
(مجلس تقریباً نیم ساعت از شب گذشته
ختم شد)

جلسه ۳۴

**صورت مشروح مجلس روز
شنبه ۲۳ جمادی الثانیه ۱۳۳۳**

مجلس تقریباً دو ساعت ونیم قبل از غروب در
تحت ریاست آقای موتمن الملک تشکیل و صورت
مجلس روز پنجشنبه ۲۱ قرائت شد

غائبین بدون اجازه - آقای حاج امام جمعه - آقای
حاج سیداسدالله قزوینی - حاج شیخ اسمعیل - آقای
حاج میرزا اسدالله خان

غائبین با اجازه آقایان مرآت السلطان - وقار
السلطنه - حاج میرزا فضلعلی آقا - طباطبائی

رئیس - در صورت مجلس آقایان ملاحظاتی
دارند یا نه (اظهاری نشد) ملاحظاتی نیست صورت
مجلس تصویب شد راجع به پیشنهاد آقای سلیمان

میرزا در باب منع صدور مسکوکات که به هیئت دولت
فرستاده شد از قرار معلوم هیئت دولت هم موافق
است در این صورت بایستی در موقع نقض کمیسیون
قوانین مالیه منعقد شود ماده که لازم است نوشته شود
و بعد از نقض میآورند بمجلس و در این باب رأی
بگیریم عجلتاً مشغول میشویم بمذاکره قانون پستی
از فصل هفتم

(قره اول از فصل هفتم بمضمون ذیل قرائت شد)
فصل هفتم - ادارت در حمل و نقل اشیاء ذیل
مجبور نیست

اولاً اشیاء : شکستنی و اشیائی که بمحض دست
خوردن جزئی ضایع میشود

رئیس - در این فقره مخالفی هست یا نیست
(اظهاری نشد) (قره دوم بمضمون ذیل قرائت شد)

ثانیاً اشیائی که بار کردن و محافظت آنها
مشکل است

حاج شیخ اسدالله - بعد از آنی که اداره
پستخانه امتیازی رامیگیرد و حمل و نقل اشیاء بطور
پستی منحصر با اداره پست میشود آنوقت برای بعضی

چیزهایی که حمل آن زحمت دارد عذر بیاورد و بگوید
حمل آن مشکل است و نمیتوانم حمل کنم تصور
میکنم این مطلب برای مردم خالی از اشکال نباشد

یا اینکه باید مردم کلیتاً آزاد باشند از اینکه اشیاء
خود را بیست بدهند یا نه اینها وقتی با اداره پست
انحصار پیدا کرد آنوقت بگویند حمل فلان چیز مشکل

است معلوم است حمل کلیه اشیاء مشکل است باید
اداره پست که حمل اشیاء را منحصر به خود میکند
اسباب آسایش مردم را فراهم کند و بغیر از آن

چیزهایی را که در فقرات ذیل مصرح است رد کردن
باقی امانات را به عنوان اینکه مشکل است بنده
صلاح نمیدانم .

مخبر - آقایان میدانند بسیاری از اشیاء هست
که اداره پست نمیتواند حمل و نقل آنها را قبول کند
فرضاً یک تختخواب یا یک چرخ اتومبیل با اداره پست

میدهند که آنها را حمل و نقل نماید البته حمل آنها
از برای اداره پست خیلی مشکل است و وسایل حمل
و نقل آنها را ندارد بنا بر این اداره پست مردم را

آزاد میگذارد که به وسیله میتوانند این قبیل اشیاء
را حمل و نقل کنند و اداره پست مجبور نیست آنها
را حمل کند

رئیس - آقای سردار سعید و محمد هاشم -
میرزا موافقت

سردار سعید - اینکه نوشته اند اشیاء
شکستنی . . .

رئیس - مذاکره در فقره ثانی است .
حاج شیخ اسدالله - اما اینکه میفرمائید

حمل تختخواب و امثال آن از برای اداره پست مشکل
است بنده عرض میکنم این یک چیزی است که ممکن
است آنرا قطعه قطعه کرد و حمل نمایند و اینکه

میفرمایند حمل و نقل بعضی اشیاء دیگر از برای اداره
پست مشکل است و لوازم حمل آن برای اداره پست
موجود نیست اگر بفرموده چهارم رجوع فرمایند تصریح

دارد باینکه اشیائی که وسایل حمل و نقل حاضر برای
حملشان کافی نیست اداره پست در حمل آن مجبور
نخواهد بود اما اینجا بطور اجمال می نویسد اشیائی

که حمل و محافظت آنها از برای اداره پست مشکل
است بنده اینرا یک چیز غریبی میدانم که اداره پست
حمل بعضی اشیاء را از عهده خود خارج بکند و بگوید

اداره مجبور به حمل آنها نیست در اینصورت هر چه
با اداره پست بدهند و میباشد حمل کند میگوید

حمل آن مشکل است و این یک چیزی است که هر چه
بخواهند وسعت بدهند میتوانند بنا بر این فقره که در
در اینجا نوشته شده زیاد است .

محمد هاشم میرزا - آن قسمتی را
که آقای حاج شیخ اسدالله در اول فرمودند

بنده تصور می کنم میگردم و بخواهند بفرمایند
باینکه پست در این موارد حمل اشیاء را قبول نمی
کند چرا انحصار داده اند چنان که آقای مخبر

فرمودند بنده نیز عرض میکنم که ممکن است آن
گونه اشیائی را که حمل آن از برای اداره پست مشکل
است بوسایل دیگر حمل نمایند ولی آن قسمتی که

میفرمایند اداره پست میتواند بمیل خودش از قبول
حمل بعضی اشیاء امتناع نمایند بنده تصور نمیکنم
که اداره پست بتواند بمیل خودش از حمل بعضی

اشیاء امتناع نماید این یک چیز مشکلی نیست البته
اداره پست چیزی را که بتواند حمل میکند و بجهت
همین مطلب اداره دایر کرده است در اینصورت چه

طور امتناع خواهد کرد .
رئیس - سایر آقایان موافق هستند معلوم
میشود مذاکرات کافی است .

(قره ثالث بمضمون ذیل قرائت شد) .
ثالثاً - اشیائی که بعلمت حجم یا وزن یا طریقه
لغاف بندی حملشان توسط پست اشکال دارد

رئیس - در این باب مخالفی نیست اظهاری
نشد (قره چهارم بمضمون ذیل قرائت شد) .
رابعاً - اشیائی که وسایل حمل و نقل حاضر

برای حملشان کافی نیست .
رئیس - در فقره چهارم ملاحظاتی هست یا
نیست - (مخالفتی نشد و فصل هشتم به این مضمون
قرائت شد)

فصل هشتم - اداره پست با تصویب دولت
عده و مسکن و وظایف پست خانه هارا تعیین نموده
ترتیب برداشتن مراسلات را از جعبه های پستی و

ارسال و توزیع آنها مقرر میدارد .
رئیس - در فصل هشتم ملاحظاتی نیست
(اظهاری نشد) .

فصل نهم - دولت بر طبق قانون اساسی بوسیله
قرار داد های بین المللی ارتباطاتی پستی را با مالک
خارج محکم نموده و حقوق پستی که از این بابت

دومملکت ایران باید دریافت شود تعیین مینماید .
رئیس - در فصل نهم ملاحظاتی هست .
آقا سعید فاضل - بنده عرض میکنم این

قرار داد هائیرا که اداره پست راجع بقرار دادهای
بین المللی می بیند باید در تحت موادی باشد و از تصویب
مجلس بگذرد .

رئیس - آقای مدرس مخالفید .
مدرس - بنده فرضم همین است این مطلب
را باختیار پست واگذار کردن که قرار دادی با

سایر دول بنماید بنده صحیح نمیدانم و عرض میکنم
که این مسئله باید در تحت موادی باشد و بتصویب
مجلس برسد ابتدا ما بهیچ وزارتخانه و اداره همچو

اختیاری نمیدهیم .
مخبر - گمان میکنم که آقا در اینخصوص
دقتی فرموده اند بواسطه اینکه بعضی قراردادهای

بین المللی که میشود چیزی نیست که اداره پست به
مجلس پیشنهاد کند و بتصویب بگذرد و این قرار